

Σύμπραξη για Συνεργασία στον τομέα της Εκπαίδευσης και της
Κατάρτισης

MILIMAT:

Εργασιακή Ένταξη Μεταναστών σε Πολυπολιτισμικές
Γεωργικές Ομάδες

Πακέτο Εργασίας 2 – Εθνική Έκθεση για την Ελλάδα

Πίνακας περιεχομένων

1. Στοιχεία για τη γεωργία: Δομή και τυπολογία των αγροκτημάτων	3
1.1 Μέγεθος και δομή εκμετάλλευσης	3
1.2 Κύριες καλλιέργειες και παραγωγή.....	3
1.3 Αγορά εργασίας στο γεωργικό τομέα	5
1.4 Προκλήσεις στον γεωργικό τομέα (αγορά, περιβάλλον, νερό, κερδοφορία κλπ.).....	5
2. Μετανάστευση: Προφίλ μεταναστών, τομείς και συνθήκες εργασίας	6
2.1 Προέλευση μεταναστών.....	7
2.2 Προφίλ μεταναστών και κατανομή κατά κλάδο (επάγγελμα, εκπαίδευση, ηλικία, φύλο, κλπ.)	8
2.3 Μηχανισμός αναζήτησης εργασίας	14
2.4 Τομέας μετανάστευσης και γεωργίας	14
3 Κοινωνική και οικονομική κατάσταση στις αγροτικές περιοχές: αγρότες και εργαζόμενοι μετανάστες.....	16
3.1 Οικονομική και Κοινωνική θέση του αγρότη (Εκπαίδευση, προβολή, αναγνώριση, ενδυνάμωση, εκπροσώπηση).....	16
3.2 Οικονομική και Κοινωνική θέση των μεταναστών εργαζομένων (Εκπαίδευση, προβολή, ένταξη, διακρίσεις, εκπροσώπηση).....	17
4. Μεταναστευτικός Κανονισμός.....	19
4.1 Νομικό πλαίσιο: Άδειες διαμονής και εργασίας	19
6 Υφιστάμενη προσωπική και επαγγελματική κατάρτιση για μετανάστες.....	32

1. Στοιχεία για τη γεωργία: Δομή και τυπολογία των αγροκτημάτων

Τα στοιχεία που παρουσιάζονται σε αυτή την ενότητα βασίζονται στα αποτελέσματα της Απογραφής Γεωργίας και Κτηνοτροφίας από την Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ, 2021), έτος αναφοράς 2020.

1.1 Μέγεθος και δομή εκμετάλλευσης

Ο αριθμός των Γεωργικών Εκμεταλλεύσεων στην Ελλάδα είναι 530.679, σημειώνοντας σημαντική μείωση κατά 26,6% από το 2009. Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται τα σημαντικότερα γεωργικά στοιχεία που σχετίζονται με το μέγεθος και τη δομή της εκμετάλλευσης.

Πίνακας 1: Αριθμός γεωργικών εκμεταλλεύσεων και χρησιμοποιούμενη γεωργική έκταση (2020)

Αριθμός γεωργικών εκμεταλλεύσεων και χρησιμοποιούμενη γεωργική έκταση	2020
Αριθμός γεωργικών εκμεταλλεύσεων	530.679
Εκμεταλλεύσεις με χρησιμοποιούμενη γεωργική έκταση	525.284
Χρησιμοποιούμενη γεωργική έκταση (ha)	2.824.449,48
Εκμεταλλεύσεις με αρδευθείσες εκτάσεις	326.256
Αρδευθείσες εκτάσεις (ha)	960.684,11

Πίνακας 2: Τύπος γεωργικών εκμεταλλεύσεων (2020)

Αμιγώς γεωργικές, αμιγώς κτηνοτροφικές και μεικτές εκμεταλλεύσεις	2020
Αμιγώς γεωργικές εκμεταλλεύσεις	445.978
Αμιγώς κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις	12.974
Μεικτές εκμεταλλεύσεις	71.726

1.2 Κύριες καλλιέργειες και παραγωγή

Πίνακας 3: Κατανομή γεωργικών εκμεταλλεύσεων, κατά βασικές κατηγορίες χρήσης (2020)

Κατανομή γεωργικών εκμεταλλεύσεων, κατά βασικές κατηγορίες χρήσης	2020
Αροτραίες καλλιέργειες	187.573
Αμπέλια & σταφιδάμπελα	77.389
Δενδρώδεις καλλιέργειες	401.909
Θερμοκήπια	8.319
Λουπές εκτάσεις ^{*1}	223.816

^{*1} Περιλαμβάνονται οι οικογενειακοί λαχανόκηποι, τα μόνιμα λιβάδια και βοσκότοποι, οι άγονοι βοσκότοποι, τα φυτώρια, οι άλλες πολυετείς φυτείες και οι αγροναπαύσεις.

Πίνακας 4: Κατανομή της χρησιμοποιούμενης γεωργικής έκτασης των εκμεταλλεύσεων, κατά βασικές κατηγορίες χρήσης (εκτάρια, 2020)

Κατανομή της χρησιμοποιούμενης γεωργικής έκτασης των εκμεταλλεύσεων, κατά βασικές κατηγορίες χρήσης (εκτάρια)	2020
Αροτραίες καλλιέργειες	1.352.309,88
Αμπέλια & σταφιδάμπελα	60.709,69
Δενδρώδεις καλλιέργειες	774.704,32
Θερμοκήπια	4.872,0
Λοιπές εκτάσεις ^{*1}	631.853,59

^{*1} Περιλαμβάνονται οι οικογενειακοί λαχανόκηποι, τα μόνιμα λιβάδια και βοσκότοποι, οι άγονοι βοσκότοποι, τα φυτώρια, οι άλλες πολυετείς φυτείες και οι αγροναπαύσεις.

Γράφημα 1: Κατανομή της χρησιμοποιούμενης γεωργικής έκτασης των εκμεταλλεύσεων, κατά βασικές κατηγορίες χρήσης (εκτάρια, 2020)

Πίνακας 5: Εκμεταλλεύσεις με ζώα, κατά είδος ζώου (2020)

Εκμεταλλεύσεις με ζώα, κατά είδος ζώου	2020
Βοοειδή	10.865
Προβατοειδή	56.759
Αιγοειδή	36.977
Χοίροι	5.906
Πουλερικά	72.550

Πίνακας 6: Αριθμός ζώων, κατά είδος (2020)

Αριθμός ζώων, κατά είδος	2020
Βοοειδή	624.397
Προβατοειδή	7.721.644
Αιγοειδή	3.148.976
Χοίροι	742.963
Πουλερικά	26.962.120

1.3 Αγορά εργασίας στο γεωργικό τομέα

Πίνακας 7: Ημέρες εργασίας απασχολουμένων στη γεωργία - κτηνοτροφία, κατά κατηγορία (2020)

Ημέρες εργασίας απασχολουμένων στη γεωργία - κτηνοτροφία, κατά κατηγορία	2020
Κάτοχοι και μέλη της οικογένειάς τους που απασχολήθηκαν στην εκμετάλλευση	80.973.948
Μόνιμοι εργάτες	5.830.230
Εποχικοί εργάτες	13.064.966
Λοιποί (κατ' αποκοπή εργασία και αλληλοβοήθεια)	2.873.425

1.4 Προκλήσεις στον γεωργικό τομέα (αγορά, περιβάλλον, νερό, κερδοφορία κ.λπ.)

Το 2020, ο ελληνικός γεωργικός τομέας συνεισέφερε το 4,7% της συνολικής Ακαθάριστης Προστιθέμενης Αξίας (ΑΠΑ), ενώ απασχολεί πάνω από 400 χιλιάδες άτομα ή περισσότερο από το 10% του συνολικού απασχολούμενου ανθρώπινου δυναμικού στη χώρα. Παράλληλα, ο αγροδιατροφικός τομέας στο σύνολό του συμβάλλει σημαντικά στις ελληνικές εξαγωγές, παρουσιάζοντας για πρώτη φορά εδώ και αρκετά χρόνια, το 2020, εμπορικό ισοζύγιο με πλεόνασμα 207 εκατ. ευρώ.

Σε παγκόσμιο επίπεδο, ο αγροδιατροφικός τομέας αντιμετωπίζει τεράστιες προκλήσεις, που συνδέονται με τη δημογραφική αλλαγή, την κλιματική κρίση και τις αλλαγές στις διατροφικές συνήθειες. Ταυτόχρονα, η κλιματική κρίση οδηγεί στην επείγουσα ανάγκη λήψης άμεσης δράσης για την αντιμετώπιση σοβαρών αγροδιατροφικών ζητημάτων, όπως η σπατάλη τροφίμων, η ορθολογική χρήση των υδάτινων πόρων, οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, η υποβάθμιση του εδάφους και η μείωση της βιοποικιλότητας καθώς και η προώθηση κοινωνικής ένταξης, η μείωση της φτώχειας και η οικονομική ανάπτυξη στις αγροτικές περιοχές.

Στην Ελλάδα, ο γεωργικός τομέας χαρακτηρίζεται από:

- Το επίπεδο αγροτικής εκπαίδευσης των αγροτών της χώρας, το οποίο είναι από τα χαμηλότερα που έχουν καταγραφεί στην ΕΕ, φαινόμενο που συνδέεται και με τη μεγάλη ηλικία των αγροτών
- Το μικρό μέγεθος των εκμεταλλεύσεων και το χαμηλό επίπεδο συνεργασίας
- Το χαμηλό επίπεδο υιοθέτησης τεχνολογικών καινοτομιών

Από την άλλη, στα δυνατά σημεία του πρωτογενούς τομέα στην Ελλάδα είναι η ποιότητα των ελληνικών αγροτικών προϊόντων και οι ιδανικές συνθήκες παραγωγής, ενώ το υψηλό κόστος παραγωγής και οι μικρές και κατακερματισμένες αγροτικές εκμεταλλεύσεις χρήζουν προσοχής.

2. Μετανάστευση: Προφίλ μεταναστών, τομείς και συνθήκες εργασίας

Οι αριθμοί και τα στοιχεία που παρουσιάζονται σε αυτή την ενότητα είναι τα αποτελέσματα της ειδικής έρευνας (ad hoc) για τη θέση στην αγορά εργασίας των μεταναστών και των άμεσων απογόνων τους που ανακοίνωσε η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ) για το 2022 σύμφωνα με την διατάξεις του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2019/2240 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Για ερευνητικούς σκοπούς, άτομα με μεταναστευτικό υπόβαθρο θεωρήθηκαν άτομα που γεννήθηκαν –οι ίδιοι ή τουλάχιστον ένας από τους γονείς τους– στο εξωτερικό.

Τα άτομα με μεταναστευτικό υπόβαθρο στην Ελλάδα το 2021 ήταν 746.913 από τα οποία το 14,2% (106.061 άτομα) απασχολούνταν στον αγροτικό τομέα.

Στο παρακάτω γράφημα μπορούμε να δούμε την κατηγοριοποίηση των μεταναστών στην Ελλάδα.

Γράφημα 2: Κατηγοριοποίηση μεταναστών

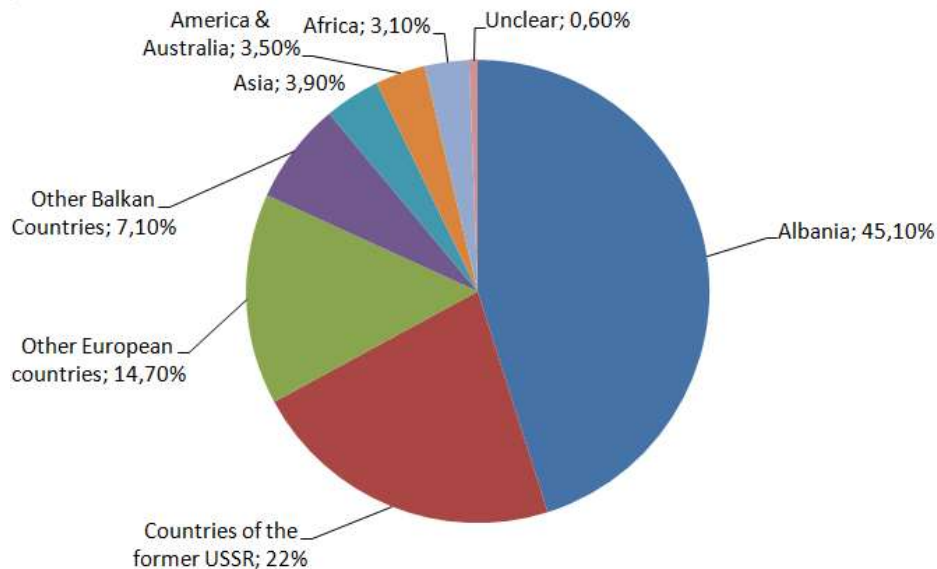
2.1 Προέλευση μεταναστών

Η πλειονότητα των μεταναστών προέρχεται από την Αλβανία (45,1%) και τις χώρες της πρώην ΕΣΣΔ ακολουθούμενες από άλλες ευρωπαϊκές και βαλκανικές χώρες, την Ασία, την Αμερική και την Αυστραλία και τέλος από τις αφρικανικές χώρες, όπως φαίνεται στον παρακάτω πίνακα και το γράφημα.

Πίνακας 8: Γεωγραφική προέλευση των μεταναστών (2021)

Migratory origin	2021
Αλβανία	45,1%
Χώρες της πρώην ΕΣΣΔ	22,0%
Άλλες Ευρωπαϊκές χώρες	14,7%
Άλλες Βαλκανικές χώρες	7,1%
Ασία	3,9%
Αμερική & Αυστραλία	3,5%
Αφρική	3,1%
Ασαφές	0,6%

Γράφημα 2: Γεωγραφική προέλευση των μεταναστών (2021)

2.2 Προφίλ μεταναστών και κατανομή κατά κλάδο (επάγγελμα, εκπαίδευση, ηλικία, φύλο, κ.λπ.)

Σε αυτή την ενότητα, θα παρουσιαστεί το προφίλ των μεταναστών όσον αφορά το επάγγελμα, την εκπαίδευση, την ηλικία και το φύλο τους καθώς και την κατανομή κατά κλάδο.

Πληθυσμός στην Ελλάδα μεταξύ 15-74 ετών

Ο συνολικός πληθυσμός στην Ελλάδα το 2021 μεταξύ 15 και 74 ετών ήταν 7.862.245 άτομα. Τα άτομα με μεταναστευτικό υπόβαθρο ανέρχονται σε 9,5% (6,8% γεννήθηκαν στο εξωτερικό και 2,7% γεννήθηκαν στην Ελλάδα με τον έναν ή και τους δύο γονείς να έχει γεννηθεί στο εξωτερικό).

Πίνακας 9: Αριθμός μεταναστών και των άμεσων απογόνων τους (μεταξύ 15-74 ετών, 2021)

	Αριθμός ατόμων στην Ελλάδα	%
Γεννημένοι στην Ελλάδα	7.318.781	93,1%
και οι δύο γονείς στην Ελλάδα	7.087.261	90,1%
και ένας γονέας στο εξωτερικό	100.136	1,3%
και οι δύο γονείς στο εξωτερικό	107.439	1,4%
και γονείς με άγνωστη χώρα γέννησης	23.946	0,3%
Γεννημένοι στο εξωτερικό	534.429	6,8%
και οι δύο γονείς στο εξωτερικό	440.351	5,6%
και ένας γονέας στο εξωτερικό abroad	22.823	0,3%
και οι δύο γονείς στην Ελλάδα	65.749	0,8%
και γονείς με άγνωστη χώρα γέννησης	5.507	0,1%
Δεν απάντησαν	9.035	0,1%
ΣΥΝΟΛΟ	7.862.245	100,0%

Φύλο και Ηλικία

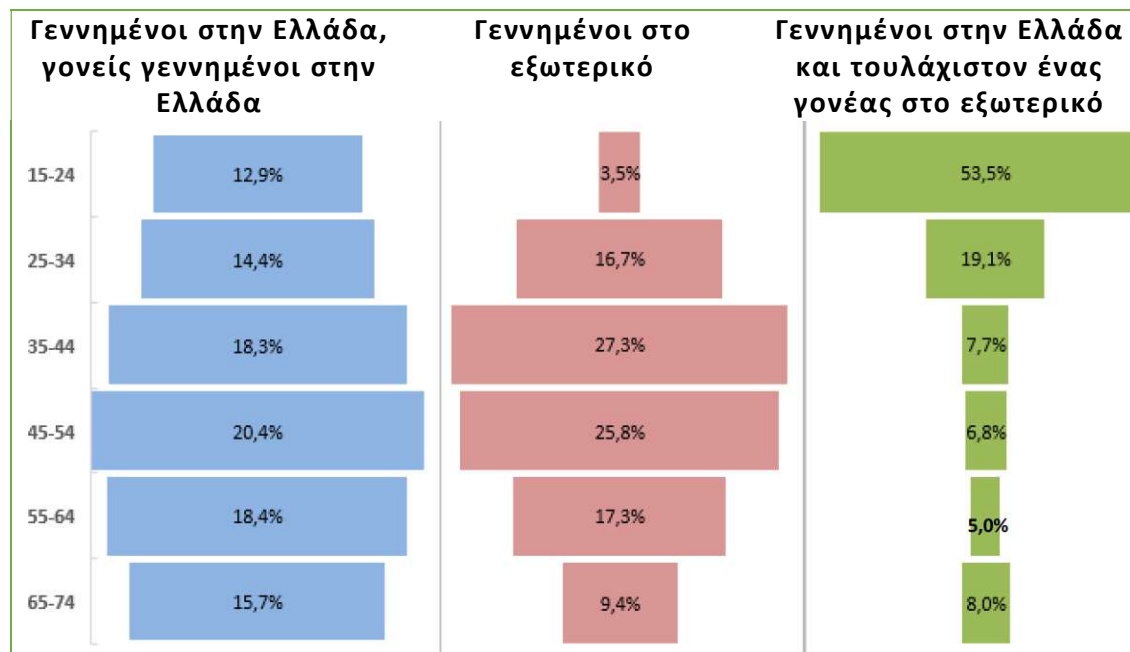
Πίνακας 10: Άτομα ηλικίας 15-74 ετών κατά μεταναστευτικό υπόβαθρο, φύλο και ηλικία

		ΣΥΝΟΛΟ	Γεννημένοι στην Ελλάδα, γονείς γεννημένοι στην Ελλάδα	Γεννημένοι στο εξωτερικό	Γεννημένοι στην Ελλάδα και τουλάχιστον ένας γονέας στο εξωτερικό
Ηλικιακές ομάδες	15-24	13,3%	12,9%	3,5%	53,5%
	25-34	14,7%	14,4%	16,7%	19,1%
	35-44	18,6%	18,3%	27,3%	7,7%
	45-54	20,4%	20,4%	25,8%	6,8%
	55-64	17,9%	18,4%	17,3%	5,0%
	65-74	15,1%	15,7%	9,4%	8,0%
Μέση ηλικία		45,5	45,9	46,0	30,2
Φύλο	Άντρες	49,1%	49,7%	42,8%	45,8%
	Γυναίκες	50,9%	50,3%	57,2%	54,2%

Το ποσοστό των γυναικών είναι υψηλότερο και στις δύο ομάδες με μεταναστευτικό υπόβαθρο, ενώ μεταξύ των ατόμων που γεννήθηκαν οι ίδιοι καθώς και οι γονείς τους στην Ελλάδα, τα ποσοστά γυναικών και ανδρών είναι σχεδόν ίσα. Όσον αφορά την ηλικία, ο μέσος όρος ηλικίας των ατόμων που γεννήθηκαν στο εξωτερικό είναι ελαφρώς μεγαλύτερος από τον μέσο όρο ηλικίας των ατόμων χωρίς μεταναστευτικό υπόβαθρο. Αντίθετα, ο πληθυσμός των μεταναστών δεύτερης γενιάς είναι πολύ νεότερος από τους ανθρώπους που γεννήθηκαν οι ίδιοι και οι δύο γονείς τους στην Ελλάδα (30,2 έτη έναντι 45,9).

Αυτές οι διαφορές στην ηλικιακή δομή γίνονται εμφανείς στο Γράφημα 3. Συγκεκριμένα, η ηλικιακή ομάδα 35-44 κυριαρχεί μεταξύ των γεννηθέντων στο εξωτερικό, ενώ το ποσοστό των ατόμων ηλικίας 15-24 ετών είναι ιδιαίτερα μικρό. Οι γεννημένοι στην Ελλάδα (και με Έλληνες γονείς) είναι γενικά μεγαλύτεροι. Αντίθετα, ο πληθυσμός των ατόμων που έχουν γεννηθεί στην Ελλάδα αλλά έχουν τουλάχιστον έναν γονέα γεννημένο στο εξωτερικό είναι ιδιαίτερα νέος, καθώς πάνω από το 70% αποτελείται από άτομα κάτω των 35 ετών.

Γράφημα 3: Σύγκριση ηλικιών των ατόμων με βάση το μεταναστευτικό υπόβαθρο

Ποσοστό απασχόλησης

Το ποσοστό απασχόλησης είναι σχεδόν το ίδιο για άτομα που γεννήθηκαν στην Ελλάδα με Έλληνες γονείς και για άτομα που γεννήθηκαν στο εξωτερικό (50,4% και 50,7%, αντίστοιχα). Αντίθετα, το ποσοστό απασχόλησης είναι πολύ χαμηλότερο (33,4%) για τους μετανάστες δεύτερης γενιάς. Αναλύοντας την κατάσταση απασχόλησης ανά ηλικιακή ομάδα, φαίνεται ότι αυτή η διαφορά στο επίπεδο απασχόλησης των μεταναστών δεύτερης γενιάς εξηγείται από τη διαφορετική ηλικιακή σύνθεση αυτής της κατηγορίας πληθυσμού: λόγω της μεγάλης αναλογίας των ατόμων ηλικίας 15-24 ετών μεταξύ της δεύτερης γενιάς μεταναστών, είναι η ομάδα με τη μεγαλύτερη συμμετοχή στην εκπαίδευση. Επισημαίνεται ότι στην ηλικιακή ομάδα 25-44 το ποσοστό απασχόλησης των μεταναστών δεύτερης γενιάς είναι σχεδόν το ίδιο με το ποσοστό απασχόλησης των Ελλήνων χωρίς μεταναστευτικό υπόβαθρο (ενώ είναι σημαντικά χαμηλότερο για όσους γεννήθηκαν στο εξωτερικό). Τέλος, οι γεννημένοι στο εξωτερικό εμφανίζουν το υψηλότερο ποσοστό ανέργων καθώς και τη χαμηλότερη συμμετοχή στην εκπαίδευση (βλ. πίνακα 11).

Πίνακας 11: Άτομα ηλικίας 15-74 ετών με βάση το μεταναστευτικό υπόβαθρο, τις ηλικιακές ομάδες και τη κατάσταση απασχόλησης

		ΣΥΝΟΛΟ	Γεννημένοι στην Ελλάδα, γονείς γεννημένοι στην Ελλάδα	Γεννημένοι στο εξωτερικό	Γεννημένοι στην Ελλάδα και τουλάχιστον ένας γονέας στο εξωτερικό
ΣΥΝΟΛΟ	Απασχολούμενοι	49,9%	50,4%	50,7%	33,4%
	Άνεργοι	8,6%	8,1%	15,3%	9,2%
	Μη ενεργοί σε εκπαίδευση	10,7%	10,5%	2,8%	41,7%
	Μη ενεργοί, εκτός εκπαίδευσης	30,7%	31,0%	31,2%	15,8%
Ηλικία 15-24	Απασχολούμενοι	13,4%	13,2%	21,7%	13,0%
	Άνεργοι	7,4%	7,4%	4,4%	7,4%
	Μη ενεργοί σε εκπαίδευση	74,1%	74,1%	65,4%	76,3%
	Μη ενεργοί, εκτός εκπαίδευσης	5,2%	5,3%	8,5%	3,2%
Ηλικία 25-44	Απασχολούμενοι	69,2%	70,4%	57,7%	71,7%
	Άνεργοι	13,9%	13,7%	16,4%	15,0%
	Μη ενεργοί σε εκπαίδευση	2,5%	2,7%	1,0%	3,2%
	Μη ενεργοί, εκτός εκπαίδευσης	14,4%	13,2%	24,9%	10,1%
Ηλικία 45+	Απασχολούμενοι	47,0%	47,1%	46,8%	36,5%
	Άνεργοι	5,6%	5,0%	15,0%	5,9%
	Μη ενεργοί σε εκπαίδευση	0,1%	0,1%	0,1%	0,2%
	Μη ενεργοί, εκτός εκπαίδευσης	47,3%	47,8%	38,1%	57,4%

Επάγγελμα

Τα άτομα χωρίς μεταναστευτικό υπόβαθρο παρουσιάζουν το υψηλότερο ποσοστό απασχόλησης σε επαγγέλματα υψηλής ειδίκευσης, μη χειρωνακτικά (33,8%) ενώ τα άτομα που γεννήθηκαν στο εξωτερικό έχουν το χαμηλότερο (13,9%). Η πλειονότητα (42,0%) των μεταναστών δεύτερης γενιάς εργάζεται σε επαγγέλματα χαμηλής ειδίκευσης, μη χειρωνακτικά, όπως απεικονίζεται στο γράφημα 4.

Γράφημα 4: Απασχολούμενοι 15-74 ετών με μεταναστευτικό υπόβαθρο και επάγγελμα

Άτομα με διαφορετικό μεταναστευτικό υπόβαθρο παρουσιάζουν σημαντικές διαφορές και στην τομεακή κατανομή των επαγγελμάτων. Το ποσοστό των ατόμων που εργάζονται στη βιομηχανία είναι σχεδόν διπλάσιο για τα άτομα που γεννήθηκαν στο εξωτερικό σε σύγκριση με τα άτομα χωρίς μεταναστευτικό υπόβαθρο (26,4% έναντι 14,4%). Οι μετανάστες δεύτερης γενιάς εργάζονται κυρίως στο εμπόριο, τις μεταφορές, τις υπηρεσίες διαμονής και διατροφής, τις τράπεζες και τις επιστημονικές δραστηριότητες (55,4%), ενώ τα άτομα χωρίς μεταναστευτικό υπόβαθρο έχουν τα υψηλότερα μερίδια στον αγροτικό τομέα και στη δημόσια διοίκηση, την εκπαίδευση, την υγεία και τις τέχνες (Γράφημα 5).

Graph 5: Απασχολούμενοι 15-74 ετών με μεταναστευτικό υπόβαθρο και τομέα οικονομικής δραστηριότητας

Επίπεδο εκπαίδευσης

Τα άτομα χωρίς μεταναστευτικό υπόβαθρο εμφανίζουν το υψηλότερο ποσοστό αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και το χαμηλότερο ποσοστό κατώτερης εκπαίδευσης. Αντίθετα, οι μετανάστες δεύτερης γενιάς έχουν το χαμηλότερο ποσοστό τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και το υψηλότερο ποσοστό κατώτερης εκπαίδευσης (Γράφημα 6). Αξίζει, ωστόσο, να σημειωθεί ότι τα αποτελέσματα αυτά διαμορφώνονται από τη διαφορετική ηλικιακή δομή των μεταναστών δεύτερης γενιάς: μεγάλο ποσοστό αυτών των ατόμων συνεχίζει τις σπουδές του στο σύστημα επίσημης εκπαίδευσης (Πίνακας 12).

Γράφημα 6: Άτομα ηλικίας 15-74 ετών κατά μεταναστευτικό υπόβαθρο και επίπεδο εκπαίδευσης

Πίνακας 12: Άτομα ηλικίας 15-74 ετών με μεταναστευτικό υπόβαθρο, επίπεδο εκπαίδευσης και συμμετοχή στην εκπαίδευση

		ΣΥΝΟΛΟ	Γεννημένοι στην Ελλάδα, γονείς γεννημένοι στην Ελλάδα	Γεννημένοι στο εξωτερικό	Γεννημένοι στην Ελλάδα και τουλάχιστον ένας γονέας στο εξωτερικό
Έως κατώτερη δευτεροβάθμια	Συνεχίζει σπουδές	18,3%	17,7%	3,9%	72,1%
	Δεν συνεχίζει σπουδές	81,7%	82,3%	96,1%	27,9%
Ανώτερη δευτεροβάθμια	Συνεχίζει σπουδές	13,5%	13,5%	3,4%	39,3%
	Δεν συνεχίζει σπουδές	86,5%	86,5%	96,6%	60,7%
Τριτοβάθμια	Συνεχίζει σπουδές	3,8%	3,8%	2,3%	7,1%
	Δεν συνεχίζει σπουδές	96,2%	96,2%	97,7%	92,9%

2.3 Μηχανισμός αναζήτησης εργασίας

Όπως απεικονίζεται στο Γράφημα 2, οι μετανάστες χωρίζονται σε δύο (2) κατηγορίες. Αυτοί με μεταναστευτικό υπόβαθρο και αυτοί με άδεια διαμονής. Ο μηχανισμός για τη δεύτερη κατηγορία περιγράφεται στην ενότητα 2.5 «Χαρακτηριστικά απασχόλησης-Αριθμός εργαζομένων στον αγροτικό τομέα και διαδικασία πρόσληψης». Όσον αφορά την πρώτη κατηγορία, η κοινή πρακτική είναι ότι αυτοί οι άνθρωποι ζουν σε αγροτικές περιοχές, επομένως είτε έχουν σταθερή δουλειά με αγρότες σε καθημερινή βάση ως εργαζόμενοι στην αγροτική εκμετάλλευση είτε έχουν διαφορετικούς εργοδότες ανά εποχή ανάλογα με τις καλλιέργειες και τις συνήθειες γεωργικές πρακτικές.

2.4 Τομέας μετανάστευσης και γεωργίας

Χαρακτηριστικά απασχόλησης – Αριθμός εργαζομένων στον αγροτικό τομέα & διαδικασία πρόσληψης

Ο συνολικός πληθυσμός στην Ελλάδα το 2021 μεταξύ 15 και 74 ετών ήταν 7.862.245 άτομα. Όσον αφορά τον τομέα της οικονομικής δραστηριότητας

(Γράφημα 5), το 11,6% των ατόμων χωρίς μεταναστευτικό υπόβαθρο και το 14,2% των ατόμων με μεταναστευτικό υπόβαθρο εργάζονται στον αγροτικό τομέα.

Πίνακας 13: Απασχολούμενοι ηλικίας 15-74 ετών στον αγροτικό τομέα με μεταναστευτικό υπόβαθρο

Απασχολούμενοι ηλικίας 15-74 ετών στον αγροτικό τομέα με μεταναστευτικό υπόβαθρο	
Γεννημένοι στην Ελλάδα και τουλάχιστον ένας γονέας στο εξωτερικό	5,3% (39.586)
Γεννημένοι στο εξωτερικό	8,9% (66.475)
Σύνολο	14,2% (106.061)

Εκτός από τους μετανάστες με μεταναστευτικό υπόβαθρο που απασχολούνται στη γεωργία, για την καλλιεργητική περίοδο 2021-2022 εκδόθηκαν επιπλέον 125.222 άδειες διαμονής που καλύφθηκαν από εργαζόμενους στον αγροτικό τομέα που προέρχονταν κυρίως από την Αλβανία, τη Ρουμανία, τις βαλκανικές χώρες, το Μπαγκλαντές και την Αίγυπτο καθώς υπάρχει διακυβερνητική συμφωνία/μνημόνιο συνεργασίας με τις δύο τελευταίες χώρες.

Η διαδικασία για τις άδειες διαμονής των εργαζομένων στον αγροτικό τομέα είναι ότι κάθε 2 χρόνια τα αρμόδια Υπουργεία εκδίδουν απόφαση όπου καθορίζουν τον μέγιστο αριθμό αδειών παραμονής υπηκόων τρίτων χωρών για εργασία ανά Περιφέρεια στην Ελλάδα.

Πίνακας 14: Άδειες διαμονής ανά Περιφέρεια (2021-2022)

Άδειες διαμονής ανά Περιφέρεια (2021-2022)	
Περιφέρεια Ηπείρου	11.780
Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου	360
Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας	9.730
Περιφέρεια Πελοποννήσου	20.593
Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου	601
Περιφέρεια Αττικής	9.856
Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας	31.470
Περιφέρεια Κρήτης	2.810
Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας	10.300
Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης	5.331

Περιφέρεια Θεσσαλίας	6.162
Περιφέρεια Ιονίων Νήσων	264
Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας	15.965
ΣΥΝΟΛΟ	125.222

3 Κοινωνική και οικονομική κατάσταση στις αγροτικές περιοχές: αγρότες και εργαζόμενοι μετανάστες

3.1 Οικονομική και Κοινωνική θέση του αγρότη (Εκπαίδευση, προβολή, αναγνώριση, ενδυνάμωση, εκπροσώπηση).

Εκπαίδευση

Το 39,1% των αγροτών έχει μόνο απολυτήριο δημοτικού σχολείου (στην Ελλάδα μόνο το 10,1% έχει απολυτήριο δημοτικού), το 20,6% έχει απολυτήριο γυμνασίου (8,7% συνολικά), το 30,4% έχει απολυτήριο λυκείου (34,2% συνολικά), το 4,2% έχει Μεταδευτεροβάθμια τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση (9,7% συνολικά), το 4,5% έχει τριτοβάθμια εκπαίδευση (31,3% συνολικά) και το 0,4% έχει μεταπτυχιακό (5,9% συνολικά).

Εκπροσώπηση

Οι Έλληνες αγρότες εκπροσωπούνται μέσω μιας σειράς αντιπροσωπευτικών σχημάτων που υποστηρίζουν και προωθούν τις δραστηριότητες των μελών τους και αναλαμβάνουν την εκπροσώπησή τους σε διεθνές, ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο.

- Εθνική Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών (ΕΘΕΑΣ)
- Πανελλήνια Ένωση Νέων Αγροτών (ΠΕΝΑ)
- Εθνική Διεπαγγελματική Οργάνωση Αμπέλου και Οίνου (ΕΔΟΑΟ)
- Κεντρική Τομεακή Συνεταιριστική Ένωση Αμπελουργικών Προϊόντων (ΚΕΟΣΟΕ)
- Εθνική Διεπαγγελματική Οργάνωση Ελαιόλαδου (ΕΔΟΕ)
- Εθνικός Διεπαγγελματικός Οργανισμός Μελισσοκομικών Προϊόντων (ΕΔΟΜ)
- Ελληνικός Διεπαγγελματικός Οργανισμός Ακατέργαστου Καπνού (ΠΔΟΑΚ)
- Εθνική Διεπαγγελματική Οργάνωση Μοσχαρίσιου Κρέατος (ΕΔΟΚ)
- Διεπαγγελματική Οργάνωση για τον (επεξεργασμένο) Καπνό

- Διεπαγγελματική Οργάνωση Επεξεργασμένων Ροδάκινων και Αχλαδιών Φρούτων και Λαχανικών

3.2 Οικονομική και Κοινωνική θέση των μεταναστών εργαζομένων (Εκπαίδευση, προβολή, ένταξη, διακρίσεις, εκπροσώπηση).

Εκπαίδευση

Υπάρχουν διαθέσιμα δεδομένα για την εκπαίδευση των μεταναστών εργαζομένων στην ενότητα 2.2 Προφίλ μεταναστών και κατανομή/εκπαίδευση τομέα. Δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για την εκπαίδευση των μεταναστών εργαζομένων στον αγροτικό τομέα.

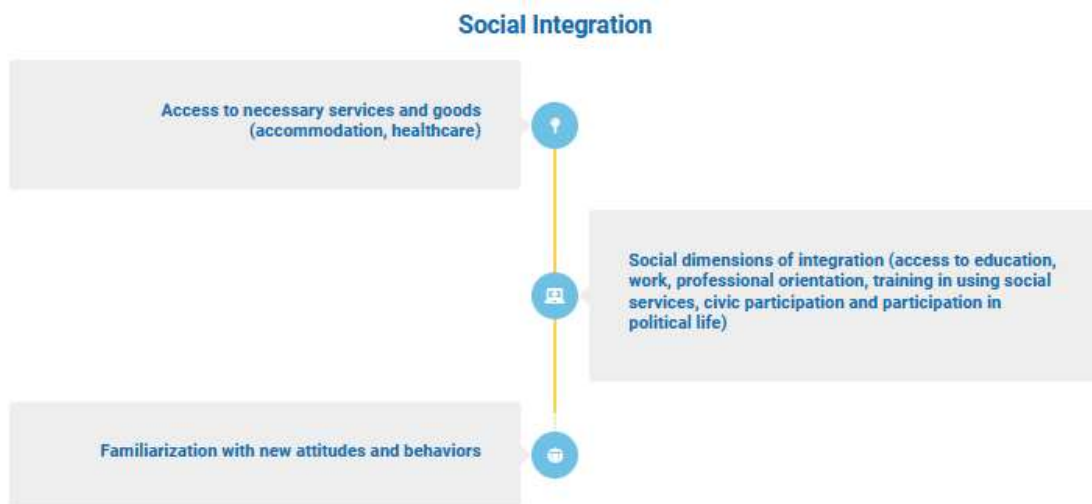
Ενσωμάτωση

Σύμφωνα με την Εθνική Στρατηγική του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, η κοινωνική ένταξη είναι μια διαδικασία που συνεπάγεται αμοιβαία προσαρμογή από τους υπηκόους τρίτων χωρών (μετανάστες, αιτούντες ή δικαιούχους διεθνούς προστασίας) και τους Έλληνες κατοίκους. Η επιτυχής κοινωνική ένταξη οδηγεί σε ειρηνική συνύπαρξη, σεβασμό στη διαφορετικότητα και κοινωνική συνοχή. Η τρέχουσα Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη εκδόθηκε τον Ιούλιο του 2019, μετά από αναθεωρήσεις και εξελίξεις της Εθνικής Στρατηγικής Κοινωνικής Ένταξης του 2013. Η Εθνική Στρατηγική του 2019 υποστηρίζει, με βάση τις προδιαγραφές του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ότι μια επιτυχημένη πολιτική κοινωνικής ένταξης απαιτεί την ενεργό συμμετοχή του κράτους, των θεσμών και της κοινωνίας των πολιτών. Στο πλαίσιο αυτό, οι τοπικές κοινωνίες στην Ελλάδα είναι πολύ σημαντικές για την αποτελεσματική εφαρμογή των πολιτικών κοινωνικής ένταξης. Οι τοπικές διοικήσεις της ελληνικής κυβέρνησης χρησιμεύουν ως βασικά οχήματα κοινωνικής ένταξης με την εμπλοκή και τη συμμετοχή των τοπικών κοινωνιών. Επιπλέον, η επιτυχής εφαρμογή των πολιτικών κοινωνικής ένταξης απαιτεί επίσης την αποτελεσματική συνεργασία των διοικήσεων της τοπικής αυτοδιοίκησης με την κεντρική κυβέρνηση. Εξαρτάται επίσης από την ενεργό συμμετοχή φορέων της κοινωνίας των πολιτών -όπως ενώσεις ή συνδικάτα για μετανάστες και πρόσφυγες και μη κυβερνητικές οργανώσεις, σε πρωτοβουλίες κοινωνικής ένταξης.

Το ελληνικό μοντέλο κοινωνικής ένταξης

Σύμφωνα με την Εθνική Στρατηγική Ένταξης του 2019, οι κύριοι στόχοι του ελληνικού μοντέλου κοινωνικής ένταξης είναι:

- Δημιουργία και διατήρηση μιας ανοιχτής κοινωνίας που σέβεται τη διαφορετικότητα.
- Προστασία των δικαιωμάτων και περιγραφή των υποχρεώσεων των υπηκόων τρίτων χωρών με τρόπο που δεν εισάγει διακρίσεις και διασφαλίζει την κοινωνική ισότητα.
- Ενίσχυση της αλληλεπίδρασης, της συνεργασίας, του διαλόγου και της εποικοδομητικής κριτικής μεταξύ πολιτιστικά ή εθνικά διαφορετικών κοινοτήτων, προάγοντας τη δημοκρατία και την ισότητα.
- Προώθηση της διαφορετικότητας, της ανεκτικότητας και της κοινωνικής συνοχής.
- Να παρακινήσουν όλα τα άτομα να προστατεύσουν το κοινό καλό και να ενθαρρύνουν τη συμβολή όλων των ατόμων στην ανάπτυξη της χώρας.

Διάκριση

Στην ειδική έρευνα που πραγματοποίησε η ελληνική στατιστική αρχή για τη θέση των μεταναστών στην αγορά εργασίας, το 16,1% των ατόμων που γεννήθηκαν στο εξωτερικό και το 5,7% των ατόμων που γεννήθηκαν στην Ελλάδα και τουλάχιστον ένας από τους γονείς τους γεννήθηκε στο εξωτερικό, δήλωσε ότι αντιμετωπίζουν διακρίσεις στην εργασία.

Είδη διακρίσεων που αντιμετωπίζουν στην εργασία	Γεννημένοι στο εξωτερικό	Γεννημένοι στην Ελλάδα και τουλάχιστον ένας γονέας στο εξωτερικό
Λόγω ηλικίας	0,2 %	0,7 %
Λόγω φύλου	1,4 %	2,7 %
Λόγω ξένης προέλευσης	10,5 %	1,3 %
Για άλλους λόγους	4,0 %	0,9 %
Δεν απάντησαν	5,3 %	0,4 %

4. Μεταναστευτικός Κανονισμός

4.1 Νομικό πλαίσιο: Άδειες διαμονής και εργασίας

Το Νομικό Πλαίσιο διέπεται από μια σειρά Νόμων, Κοινών Υπουργικών Αποφάσεων, Διευκρινιστικών Εγγράφων και Διμερών Συμφωνιών και παρουσιάζονται παρακάτω.

Νόμοι

- Ν. 4939/2022 «Κύρωση του Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και απάτριδων και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών» (ΦΕΚ Α'/111/10). -06-2022)
- Νόμος 4915/2022 για την απασχόληση προσφύγων-μεταναστών στον αγροτικό τομέα
- Νόμος 4825/2021 «Μεταρρύθμιση των διαδικασιών απελάσεων και επιστροφών πολιτών τρίτων χωρών, προσέγκυσης επενδυτών και ψηφιακών νομάδων, θέματα αδειών διαμονής και διαδικασιών παροχής διεθνούς προστασίας, διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου και Υπ. Προστασίας του Πολίτη και άλλες επείγουσες διατάξεις» (ΦΕΚ Α'/157/04-09-2021)
- Νόμος 4783/2021 «Κύρωση της Απόφασης του Συμβουλίου (ΕΕ, EURATOM) 2020/2053 της 14ης Δεκεμβρίου 2020 για το σύστημα των ιδίων πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και για την κατάργηση της απόφασης 2014/335/ ΕΕ, EURATOM και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 38 Α'/12.03.2021)
- Ν. 4764/2020 (ΦΕΚ 256 Α'/23.12.2020) [Αρ. 156 - Παρατάσεις προθεσμιών αρμοδιότητας Υπ. Μετανάστευσης και Ασύλου, τροπολογία αρ. 36]

- Ν. 4763/2020 (ΦΕΚ 254 Α'/21.12.2020) [Αρ. 137 - Ειδικές ρυθμίσεις για τη χορήγηση εθνικής θεώρησης εισόδου σε πολίτες τρίτων χωρών]
- Ν. 4713/2020 (ΦΕΚ 147 Α'/29.7.2020) Εκσυγχρονισμός της ιδιωτικής εκπαίδευσης και άλλες επείγουσες διατάξεις του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων
- Ν. 4692/2020 (ΦΕΚ 111 Α'/12.06.2020) Αναβάθμιση Σχολής και άλλες διατάξεις [άρθρ. 94 -Ταχεία διαδικασία χορήγησης άδειας διαμονής για λόγους σπουδών]
- Ν. 4686/2020 (ΦΕΚ 96 Α'/15.5.2020) Βελτίωση της μεταναστευτικής νομοθεσίας, τροποποίηση διατάξεων των νόμων 4639/2019 (Α'169), 4375/2016 (Α'51), 412451/Α2. 80) και άλλες διατάξεις.
- Ν. 4666/2020 (ΦΕΚ 35Α'/19.02.2020) Τροποποίηση του ν. 4251/2014 (Α' 80) για την προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στην Οδηγία (ΕΕ) 2016/801 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης. Μάιος 2016 σχετικά με τις προϋποθέσεις εισόδου και διαμονής υπηκόων τρίτων χωρών για σκοπούς έρευνας, σπουδών, πρακτικής άσκησης, εθελοντικής υπηρεσίας, ανταλλαγών φοιτητών ή εκπαιδευτικών προγραμμάτων και την απασχόληση εσωτερικών άμισθων βοηθών (au pairs).
- Ν. 4652/2020 (ΦΕΚ 9Α'/23.01.2020)
- Ν. 4653/2020 (ΦΕΚ 12Α'/24.01.2020)
- Ν. 4635/2019 (ΦΕΚ 167 Α'/30.10.2019)
- Ν. 4605/2019 (ΦΕΚ 52Α'/01.04.2019)
- Ν. 4604/2019 (ΦΕΚ Α'50/26.3.2019) Προώθηση ουσιαστικής ισότητας των φύλων, πρόληψη και καταπολέμηση της έμφυλης βίας-Ρυθμίσεις απονομής ιθαγένειας- Διατάξεις που αφορούν τις αυτοδιοικητικές εκλογές-άλλες διατάξεις (άρθρα 123, 124 και 128 για πολίτες του Ηνωμένου Βασιλείου και τα μέλη των οικογενειών τους)
- Ν. 4589/2019 (ΦΕΚ 13Α'/29.01.2019)
- Ν. 4587/2018 (ΦΕΚ 218Α'/24.12.2018) Έκτακτες ρυθμίσεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής και άλλες διατάξεις.
- Ν. 4546/2018 (ΦΕΚ 101Α'/12.06.2018)
- Νόμος 4540/2018 (ΦΕΚ 91Α'/22.05.2018) Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2013/33/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις προϋποθέσεις υποδοχής των αιτούντων. για διεθνή προστασία (αναδιατύπωση, Ν 180/96/29.6.2013) και άλλες διατάξεις - Τροποποίηση του ν. 4251/2014 (Α' 80) για την προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στην Οδηγία 2014/66/ΕΕ της 15ης Μαΐου 2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις προϋποθέσεις εισόδου και διαμονής υπηκόων τρίτων χωρών στο πλαίσιο ενδοεταιρικής μετεγγραφής - Τροποποίηση των διαδικασιών ασύλου και άλλες διατάξεις
- Ν. 4446/2016 (ΦΕΚ 240Α'/22.12.2016)

- N. 4399/2016 (ΦΕΚ 117Α'/22.06.2016)
- N. 4384/2016 (Α' 78) άρθρο 58, «δόθηκε η δυνατότητα στους επαγγελματίες αγρότες να ζητούν, στις κατά τόπους αρμόδιες Αποκεντρωμένες Διοικήσεις τους, την απασχόληση πολιτών τρίτων χωρών που διαμένουν παράνομα για την εξυπηρέτηση των επειγουσών αναγκών των γεωργικών τους εκμεταλλεύσεων. Προβλέφθηκε δηλαδή ότι κάθε αγρότης μπορεί να ζητήσει την απασχόληση όσων αλλοδαπών εργαζομένων δικαιολογείται από το είδος και την έκταση της καλλιέργειας του ή τον όγκο του ζωικού κεφαλαίου του και μέχρι να καλυφθούν οι κενές θέσεις αλλοδαπών εργαζομένων. Με τη διάταξη αυτή κατοχυρώθηκαν τα εργασιακά και κοινωνικοασφαλιστικά δικαιώματα χιλιάδων παρανόμως διαμενόντων πολιτών τρίτων χωρών, οι οποίοι ακριβώς λόγω της παράνομης διαμονής τους κινδύνευαν να πέσουν θύματα ακραίας εργασιακής εκμετάλλευσης, ενώ επιπλέον η διάταξη οδήγησε σε μείωση της φορολογίας των αγροτών, μέσω της αφαίρεσης των σχετικών δαπανών και της αύξησης των εισροών στο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης».
- N. 4375/2016 (ΦΕΚ 51Α'/03.04.2016) Οργάνωση και λειτουργία Υπηρεσίας Ασύλου, Αρχής Προσφυγών, Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης Ίδρυση Γενικής Γραμματείας Υποδοχής, προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2013/32./ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου «σχετικά με τις κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας (αναδιατύπωση)» (L 180/29.6.2013), διατάξεις για το έργο των δικαιούχων διεθνούς προστασίας και άλλες διατάξεις
- N. 4353/2015 (ΦΕΚ Α173/14.12.2015)
- N. 4332/2015 (ΦΕΚ 76Α'/09.07.2015) Τροποποίηση διατάξεων του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας - Τροποποίηση του Ν. 4251/2014 για την προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στις οδηγίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 2011/98/ΕΕ σχετικά με την ενιαία διαδικασία υποβολής αίτησης για τη χορήγηση ενιαίας άδειας διαμονής και εργασίας σε υπηκόους τρίτων χωρών στην επικράτεια κράτους μέλους και σχετικά με ένα κοινό σύνολο δικαιωμάτων για εργαζόμενους από τρίτες χώρες που διαμένουν νόμιμα σε κράτος μέλος και 2014/36/ΕΕ σχετικά με τις προϋποθέσεις εισόδου και διαμονής πολιτών τρίτων χωρών για σκοπούς εποχικής εργασίας και άλλες διατάξεις
- N. 4251/2014 (ΦΕΚ 80Α'/01.04.2014) Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια Κυβέρνησης, κρατικών φορέων και κεντρικής δημόσιας διοίκησης - Κώδικας Μετανάστευσης και Κοινωνικής Ένταξης και άλλες διατάξεις
- N. 4091/2012 (ΦΕΚ 219Α'/08.11.2012)

Κοινές Υπουργικές Αποφάσεις

- Κοινή Υπουργική Απόφαση Α.Π. οικ. 216611 / 2022 (ΦΕΚ τ. Β'/20/04/22) Καθορισμός κατώτατου αριθμού ημερομισθίων ή κατώτατου χρόνου ασφάλισης, ανά ασφαλιστικό φορέα, για την ανανέωση αδειών διαμονής του υπηκόου τρίτων χωρών
- Κοινή Υπουργική Απόφαση αριθμ. Δ1α/Γ.Π.Ο.Κ. 69136 (ΦΕΚ τ. Β/5.11.2021)
- Κοινή Υπουργική Απόφαση 171509/2021 (ΦΕΚ Τ. Β 3666/9.08.2021) Καθορισμός του αποδεικτικού και των απαιτούμενων δικαιολογητικών που προβλέπονται για υποβολή στην αρμόδια υπηρεσία, μετά την έκδοση της άδειας διαμονής της παρ. 3 του άρθρου 41 και παρ. 2 του άρθρου 66 του Ν. 4251/2014 (Α' 80).
- Κοινή Υπουργική Απόφαση 37029/2021 (ΦΕΚ τ. Β 2447/08.06.2021) Τροποποίηση του αρ. 5269/139/05.02.2021 (Β' 430) κοινής υπουργικής απόφασης με θέμα «Καθορισμός ανώτατου αριθμού αδειών διαμονής για εργασία πολιτών τρίτων χωρών για τα έτη 2021 και 2022
- Κοινή Υπουργική Απόφαση 15605/2021 (ΦΕΚ 430 τ.Β' 1434/9.4.2021) Τροποποίηση της κοινής υπουργικής απόφασης με αρ. 5269/139/5.2.2021 για «Καθορισμός ανώτατου αριθμού αδειών διαμονής για εργασία πολιτών τρίτων χωρών για τα έτη 2021 και 2022
- Διόρθωση λάθους της Κοινής Υπουργικής Απόφασης αρ. 5269/139/ 3.2.2021 (ΦΕΚ 545 τ. Β' /12.02.2021) που δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ (Β' 430)
- Κοινή Υπουργική Απόφαση 5269/139 (ΦΕΚ 430 Β' /5/02/21) Καθορισμός ανώτατου αριθμού αδειών διαμονής για εργασία υπηκόων τρίτων χωρών για τα έτη 2021 και 2022
- Κοινή Υπουργική Απόφαση 157811/Κ1 (ΦΕΚ 5161 τ. Β'/23.11.2020) Πιστοποίηση της γνώσης της ελληνικής γλώσσας και στοιχείων ελληνικής ιστορίας και ελληνικού πολιτισμού υπηκόων τρίτων χωρών, προκειμένου να υπαχθούν στο καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος».

Όλες οι Κοινές Υπουργικές Αποφάσεις από το 2012 και τα Διευκρινιστικά Έγγραφα βρίσκονται στο: <https://migration.gov.gr/en/nomothesia-1-2/nomothesia-ypiresia-nomimis-metanasteysis/>

Διμερείς Συμφωνίες – Μνημόνιο Συνεργασίας

- Μνημόνιο Συνεννόησης για τη Μετανάστευση και την Κινητικότητα Ελλάδα – Μπαγκλαντές
- Διμερής Συμφωνία Ελλάδας-Αιγύπτου

Άδειες παραμονής

ο Η άδεια παραμονής εποχικής εργασίας για σκοπούς εποχικής απασχόλησης έχει διάρκεια ισχύος από ένα (1) έως πέντε (5) έτη, ανάλογα με τη σύμβαση εργασίας που υποβάλλει ο υπήκοος τρίτης χώρας.

ο Η άδεια εποχικής διαμονής χορηγείται σε πολίτη τρίτης χώρας, εφόσον υπάρχει διαθέσιμη θέση εργασίας, εφόσον ο αιτών προσκομίσει τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά

ο Η άδεια διαμονής μπορεί να ανανεώνεται άπαξ και για χρονικό διάστημα έως πέντε (5) ετών, εφόσον πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις και ο πολίτης τρίτης χώρας έχει συμμορφωθεί με όλες τις υποχρεώσεις που προβλέπει ο νόμος.

ο Η άδεια διαμονής δεν παρέχει πρόσβαση στο δικαίωμα οικογενειακής επανένωσης και ο χρόνος και ο νόμιμος χρόνος απασχόλησης δεν συνυπολογίζονται στην εκπλήρωση των προϋποθέσεων υποβολής αιτήματος για χορήγηση ελληνικής ιθαγένειας, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικας Ελληνικής Ιθαγένειας.

ο Η άδεια διαμονής για εποχική απασχόληση ανακαλείται σε περίπτωση που δεν πληρούνται ή δεν πληρούνται πλέον οι προϋποθέσεις χορήγησης ή σε περίπτωση που ο κάτοχος της άδειας διαμονής παραβιάζει τους όρους απασχόλησης και διαμονής, όπως αυτοί καθορίζονται.

ο Η περίοδος διαμονής και απασχόλησης του πολίτη τρίτης χώρας είναι συνολικής διάρκειας εννέα (9) μηνών για κάθε δώδεκα (12) μήνες. Ο κάτοχος άδειας εποχικής διαμονής τηρεί τους σχετικούς όρους διαμονής και εργασίας και την υποχρέωση απουσίας τριών μηνών ανά δώδεκα (12) μήνες.

ο Ο πολίτης τρίτης χώρας, κάτοχος άδειας διαμονής έχει τη δυνατότητα αλλαγής εργοδότη με νέα σύμβαση εργασίας, η οποία πληροί τις προϋποθέσεις. Στην περίπτωση αυτή ενημερώνει την αρμόδια υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης για την αλλαγή εργοδότη, υποβάλλοντας την αντίστοιχη νέα σύμβαση εργασίας

Προσλήψεις

Για την εποχική εργασία προβλέπεται ήδη η καταβολή σήματος εργασίας αλλά και διαλειτουργικότητα των συναρμόδιων υπουργείων για την έκδοση ΑΦΜ και Κοινωνικού Αριθμού Ασφάλισης(ΑΜΚΑ).

Υποχρεώσεις

Σε περίπτωση παράβασης από τον πολίτη τρίτης χώρας των υποχρεώσεων που απορρέουν από την άδεια διαμονής του, δεν μπορεί να λάβει νέα εθνική αναθεώρηση οποιασδήποτε κατηγορίας για περίοδο πέντε (5) ετών από την έκδοση της απόφασης ανάκλησης της άδειας παραμονής.

4.2 Πολιτογράφηση

Ο αλλοδαπός που επιθυμεί να αποκτήσει την ελληνική ιθαγένεια μέσω της διαδικασίας πολιτογράφησης πρέπει να πληροί τις τυπικές και ουσιαστικές προϋποθέσεις που προβλέπονται στον Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας.

Επιγραμματικά, μεταξύ των τυπικών απαιτήσεων πρέπει:

- α. Να είναι ενήλικος κατά την υποβολή της δήλωσης πολιτογράφησης.
 - β. Να μην έχουν καταδικαστεί αμετάκλητα για κακούργημα που διαπράχθηκε δόλια, κατά την τελευταία δεκαετία από την υποβολή της αίτησης πολιτογράφησης, σε ποινή στερητική της ελευθερίας τουλάχιστον ενός έτους ή τουλάχιστον έξι μηνών και ανεξάρτητα από το χρόνο έκδοσης του η καταδίκη
 - γ. Να μην υπόκειται σε απέλαση ή άλλες εκκρεμείς επιβαρύνσεις το καθεστώς της νόμιμης διαμονής του στη Χώρα.
 - δ. Να διαθέτει μία από τις νόμιμες άδειες διαμονής
 - ε. να διαμένει νόμιμα στην Ελλάδα για επτά συναπτά έτη πριν από την υποβολή της αίτησης πολιτογράφησης.
 - στ. να πληρούν τα εισοδηματικά κριτήρια που έχουν καθοριστεί καθώς και να έχουν εκπληρώσει φορολογικές και ασφαλιστικές υποχρεώσεις
 - ζ. πληρούν τα κριτήρια που έχουν θεσπιστεί ως απόδειξη κοινωνικής ένταξης
 - η. Ο νόμος 4735/2020 θέσπισε ουσιαστική μεταρρύθμιση στη διαδικασία πολιτογράφησης αλλογενών αλλοδαπών, η οποία αφορά την εξακρίβωση της ύπαρξης των ουσιαστικών προϋποθέσεων στο πρόσωπο του αλλοδαπού που ζητά την απόκτηση της ελληνικής ιθαγένειας. Ειδικότερα, θεσμοθετήθηκε το Πιστοποιητικό Γνώσης Ικανότητας Πολιτογράφησης (ΠΓΙΠ), η απόκτηση του οποίου αποτελεί προϋπόθεση για την υποβολή της αίτησης πολιτογράφησης. Η απόκτηση του ΠΓΙΠ πιστοποιεί ότι ο αλλοδαπός γνωρίζει την ελληνική γλώσσα, την ελληνική ιστορία και γεωγραφία, τον ελληνικό πολιτισμό καθώς και τη λειτουργία των θεσμών του κράτους. Η απόκτηση της ΠΓΙΠ γίνεται μετά από εξεταστική διαδικασία βάσει του προτύπου των Πανελλαδικών Εξετάσεων, ώστε να διασφαλίζεται η αντικειμενικότητα, η καθολικότητα και το αμετάβλητο της διαδικασίας.
- Ο υποψήφιος πρέπει να ανταποκριθεί επιτυχώς σε εξετάσεις ελληνικής γλώσσας επιπέδου ισοδύναμου με το B1 στην κατανόηση και παραγωγή προφορικού και γραπτού λόγου, καθώς και σε εξέταση γνώσης της ελληνικής ιστορίας και γεωγραφίας, του ελληνικού πολιτισμού και των πολιτικών θεσμών της χώρας.

5. Δημόσιες ή ιδιωτικές πρωτοβουλίες και φορείς.

5.1 Υπεύθυνοι φορείς και δημόσιες πρωτοβουλίες για τη μετανάστευση

Η Διεύθυνση Κοινωνικής Ένταξης ιδρύθηκε το 2016 με το Ν. 4375/2016 (ΦΕΚ 51Α), ως τμήμα της Γενικής Γραμματείας Μεταναστευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου. Αποστολή της Διεύθυνσης Κοινωνικής Ένταξης είναι ο σχεδιασμός και η παρακολούθηση πολιτικών και στρατηγικών κοινωνικής ένταξης για υπηκόους τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα. Η Διεύθυνση συνεργάζεται με Υπουργεία, τοπικές διοικήσεις, διεθνείς οργανισμούς και φορείς της κοινωνίας των πολιτών για την ανάπτυξη δραστηριοτήτων που προάγουν την κοινωνική ένταξη.

Τα έργα και τα μέτρα κοινωνικής ένταξης που αναπτύσσονται και υλοποιούνται καλύπτουν τις ξεχωριστές ανάγκες των μεταναστών και οι κύριοι στόχοι είναι:

- η έγκαιρη και άμεση έκδοση σχετικών και απαραίτητων αδειών μετανάστευσης,
- η καθιέρωση του νόμιμου καθεστώτος των μεταναστών,
- να επιτρέψουν την ισότιμη πρόσβασή τους στις υπηρεσίες υγείας και κοινωνικής ασφάλισης, στην απασχόληση και στην εκπαίδευση,
- η βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών που παρέχονται στους μετανάστες και η διευκόλυνση της συμμετοχής τους στα κοινά.

Οι πολιτικές, τα προγράμματα και οι δραστηριότητες που σχεδιάζει και υλοποιεί η Διεύθυνση Κοινωνικής Ένταξης επικεντρώνονται σε:

- Ευαισθητοποίηση και ενημέρωση του κοινού σε θέματα μετανάστευσης, ένταξης, ρατσισμού, ξενοφοβίας και διαφορετικότητας. Στο ρόλο αυτό, η Διεύθυνση συνεργάζεται με αρμόδια Υπουργεία, ΟΤΑ, διεθνείς οργανισμούς και φορείς της κοινωνίας των πολιτών.
- Παροχή υπηρεσιών διαπολιτισμικής διαμεσολάβησης που προσφέρονται σε δημόσιους, κρατικούς ή άλλους φορείς, καθώς και σχολεία.
- Διοργάνωση μαθημάτων συνεχιζόμενης εκπαίδευσης (π.χ. μαθήματα ελληνικής γλώσσας κ.λπ.), σε συνεργασία με Υπουργεία, τοπική αυτοδιοίκηση, διεθνείς οργανισμούς και την κοινωνία των πολιτών.
- Καλλιέργεια του διαθρησκευτικού διαλόγου, σε συνεργασία με Υπουργεία, τοπική αυτοδιοίκηση, διεθνείς οργανισμούς και κοινωνία των πολιτών.

- Διευκόλυνση της πρόσβασης υπηκόων τρίτων χωρών στην αγορά εργασίας και της επαγγελματικής τους ετοιμότητας, σε συνεργασία με Υπουργεία, τοπική αυτοδιοίκηση, διεθνείς οργανισμούς και την κοινωνία των πολιτών.
- Παροχή σχεδιαγράμματος του εκπαιδευτικού υποβάθρου, της επαγγελματικής εμπειρίας και των επαγγελματικών προφίλ υπηκόων τρίτων χωρών, χρησιμοποιώντας ευρωπαϊκά και διεθνή εργαλεία προφίλ.
- Άμεση εγγραφή δικαιούχων διεθνούς προστασίας σε δραστηριότητες και μαθήματα ένταξης (π.χ. μαθήματα ελληνικής γλώσσας και επαγγελματική συμβουλευτική) προκειμένου να υποστηριχθεί η ένταξή τους.

5.2 Οργανισμοί που εργάζονται σε μετανάστες

Η Διεύθυνση Κοινωνικής Ένταξης συνεργάζεται με:

- Υπουργεία.
- Τοπική Αυτοδιοίκηση (Δήμοι, αναπτυξιακές εταιρείες-ΟΤΑ).
- Ευρωπαϊκοί Οργανισμοί (Ευρωπαϊκό Δίκτυο για την Ένταξη, Ευρωπαϊκό Δίκτυο για τη Μετανάστευση, Οργανισμός Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, Περιφερειακή Πολιτική της ΕΕ, Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας).
- Διεθνείς Οργανισμοί (Ηνωμένα Έθνη, Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης, Διακυβερνητικές Διαβουλεύσεις για τη Μετανάστευση, το Άσυλο και τους Πρόσφυγες, Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης, Συμβούλιο της Ευρώπης).
- Φορείς της κοινωνίας των πολιτών (κοινότητες μεταναστών ή/και προσφύγων).
- Συμβούλια Ένταξης Μεταναστών και Προσφύγων ελληνικών δήμων
- Μη κυβερνητικές οργανώσεις (ΜΚΟ) που ξεκινούν και διεξάγουν δραστηριότητες κοινωνικής ένταξης για μετανάστες και πρόσφυγες.

5.3 Πρωτοβουλίες για μετανάστες σε αγροτικές περιοχές

Πρωτοβουλία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Μέσω των προγραμμάτων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για την επιδότηση των εργοδοτών για την ανέγερση καταλυμάτων εργατών αγροκτημάτων.

Κέντρα Ένταξης Μεταναστών (Κ.Ε.Μ.)

Τα Κέντρα Ένταξης Μεταναστών (ΚΜΕ) ιδρύθηκαν με τον Ν. 4368 (21 Α', 2016) και λειτουργούν ως παραρτήματα Κέντρων Κοινότητας σε δήμους. Ο ρόλος της Διεύθυνσης Κοινωνικής Ένταξης είναι ο συντονισμός και η παρακολούθηση της λειτουργίας του Κ.Ε.Μ.

Η αποστολή της Κ.Ε.Μ. είναι η:

- Ενημέρωση, παροχή υπηρεσιών και προσφορά εξειδικευμένων υπηρεσιών σε υπηκόους τρίτων χωρών.
- Ανάπτυξη συνεργασιών και δικτύων προκειμένου να βοηθηθούν οι δικαιούχοι να συνδεθούν με υπηρεσίες και προγράμματα κοινωνικής ένταξης.
- Εφαρμογή δραστηριοτήτων κοινωνικής ένταξης που προάγουν την κοινωνική συνοχή.

Αποδέκτες υπηρεσιών των Κ.Ε.Μ.:

- Υπήκοοι τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα
- Δικαιούχοι διεθνούς προστασίας (κάτοχοι άδειας διαμονής)
- Αιτούντες άσυλο (κάτοχοι Κάρτας Αιτούντος)

Υπηρεσίες που παρέχονται από τα Κ.Ε.Μ.:

- το Κ.Ε.Μ. παρέχει πληροφορίες, υπηρεσίες και συμβουλευτική σε υπηκόους τρίτων χωρών σχετικά με θέματα κοινωνικής ένταξης και κοινωνικής δικτύωσης.
- Συνεργασία και παραπομπή αιτημάτων σε άλλους αρμόδιους συλλόγους, υπηρεσίες ή φορείς (π.χ. Ενώσεις Μεταναστών/Δικαιούχους Διεθνούς Προστασίας, Μη Κερδοσκοπικούς Οργανισμούς, Κοινωνικές Υπηρεσίες κ.λπ.).
- Κάποιες από τις ακόλουθες δραστηριότητες υλοποιούνται στο πλαίσιο του Κ.Ε.Μ.: Μαθήματα ελληνικής γλώσσας, ιστορίας και πολιτισμού που προσφέρονται σε ενήλικες που είναι είτε μετανάστες είτε δικαιούχοι διεθνούς προστασίας. Διαπολιτισμικές δραστηριότητες που διευκολύνουν τη συνύπαρξη μεταξύ παιδιών/νεών τρίτων χωρών και γηγενών παιδιών/νεών. Δραστηριότητες που διευκολύνουν την πρόσβαση των υπηκόων τρίτων χωρών στην αγορά εργασίας. Κ.Ε.Μ

Το Κ.Ε.Μ. παρέχει πληροφορίες, υπηρεσίες και συμβουλευτική:

- Κ.Ε.Μ. παρέχουν νομικές πληροφορίες σε υπηκόους τρίτων χωρών σχετικά με θέματα που τους απασχολούν σχετικά με τη νόμιμη διαμονή τους στη χώρα (π.

- Προσφορά κοινωνικής και ψυχολογικής υποστήριξης, ιδιαίτερα σε ευάλωτες ομάδες υπηκόων τρίτων χωρών (π.χ. γυναίκες, παιδιά κ.λπ.).
- Υποστήριξη της εκπαίδευσης παιδιών υπηκόων τρίτων χωρών. Παρέχουν επίσης πληροφορίες σχετικά με μαθήματα γλώσσας για ενήλικες που προσφέρονται σε δήμους.
- Ενίσχυση της ευαισθητοποίησης των τοπικών κοινοτήτων σχετικά με τη διαφορετικότητα και τα κοινωνικά ζητήματα όπως η ξενοφοβία, ο ρατσισμός και η εμπορία ανθρώπων.
- Προώθηση του εθελοντισμού.
- Υποστήριξη της συμμετοχής υπηκόων τρίτων χωρών σε ομάδες, συλλόγους και διαπολιτισμικές οργανώσεις.
- Δικτύωση με άλλα Κ.Ε.Μ. υπηρεσίες ή φορείς που διεξάγουν δραστηριότητες κοινωνικής ένταξης.

Τα Κ.Ε.Μ. συνεργάζονται και παρέχουν παραπομπές:

- τα Κ.Ε.Μ. εντοπίζουν προβλήματα και παραπέμπουν υπηκόους τρίτων χωρών σε εξειδικευμένες δομές, υπηρεσίες ή εγκαταστάσεις (ξενώνες για άστεγους ή γυναίκες θύματα κακοποίησης ή θύματα εμπορίας ανθρώπων, εγκαταστάσεις για άτομα με ειδικές ανάγκες, εγκαταστάσεις ψυχικής υγείας, βρεφονηπιακούς σταθμούς και νηπιαγωγεία, στοχευμένα προγράμματα για μετανάστες/πρόσφυγες, καταφύγια, σούπες, κοινωνικά φαρμακεία, κέντρα φροντίδας ηλικιωμένων «ΚΗΦΗ», ιατρικά κέντρα δήμων κ.λπ.).
- Αναφέρουν αιτήματα και πραγματοποιούν συνεργασίες για να βοηθήσουν υπηκόους τρίτων χωρών να συμμετάσχουν σε μαθήματα εκμάθησης γλωσσών, εκπαιδεύσεις, επαγγελματικά προγράμματα, καθώς και μαθήματα πιστοποίησης και προγράμματα αναγνώρισης πτυχίων ή δεξιοτήτων αλλοδαπών. Συνεργάζονται με τις τοπικές αγορές εργασίας μέσω προγραμμάτων παροχής συμβουλών και καθοδήγησης προκειμένου να βοηθήσουν τους υπηκόους τρίτων χωρών να βρουν δουλειά.

Το προσωπικό των Κ.Ε.Μ. αποτελείται από:

- Διαπολιτισμικούς Διαμεσολαβητές που είναι εξοικειωμένοι με τη γλώσσα και τα εθνοτικά ή πολιτισμικά χαρακτηριστικά των κοινοτήτων μεταναστών και προσφύγων.
- Κοινωνικούς λειτουργούς, με εξειδίκευση σε μετανάστες ή μειονότητες ή κοινωνικά αποκλεισμένα άτομα.
- Νομικούς συμβούλους, με εξειδίκευση στο μεταναστευτικό ή εργατικό δίκαιο.
- Ψυχολόγους, εκπαιδευμένους στις διαταραχές μετατραυματικού στρες και στην κάλυψη των αναγκών ευάλωτων ατόμων (π.χ. γυναίκες, παιδιά, άτομα με ειδικές

ανάγκες κ.λπ.).

Τα Κέντρα Ένταξης Μεταναστών στην Ελλάδα βρίσκονται σε: Α

1. Αθήνα (<https://www.accmr.gr/en/services/kem/>)

Το Κέντρο Ένταξης Μεταναστών (ΚΕΜ) της πόλης των Αθηνών λειτουργεί ως τοπικό σημείο αναφοράς για την παροχή εξειδικευμένων υπηρεσιών – ψυχοκοινωνικής υποστήριξης, νομικής συμβουλευτικής και ενημέρωσης για τα κοινωνικά δικαιώματα – σε πολίτες τρίτων χωρών (μετανάστες και δικαιούχους διεθνούς προστασίας). με στόχο τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και την κοινωνική τους ένταξη. Αναλυτικά, οι υπηρεσίες που παρέχονται στα ΚΕΜ είναι οι εξής:

- Ψυχοκοινωνική υποστήριξη / Συμβουλευτική.
- Νομικές συμβουλές.
- Υποβολή αιτήσεων για κοινωνικές παροχές, όπως: Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης (ΚΕΑ), επίδομα ενοικίου, επιδόματα αναπηρίας κ.λπ.
- Παροχή πληροφοριών/Υποστήριξης σε σχέση με διοικητικές διαδικασίες, ΑΦΜ, κάρτα ΟΑΕΔ και άλλα έγγραφα.
- Αιτήσεις στέγασης για αιτούντες άσυλο.
- Έκδοση προσωρινού ΑΜΚΑ εμβολιασμού κατά του COVID-19.
- Δικτύωση – Παραπομπή αιτημάτων σε αρμόδιες δομές, υπηρεσίες, φορείς.

Δραστηριότητες κοινωνικής ένταξης για ενήλικες:

- Μαθήματα ελληνικής γλώσσας για αρχάριους και μαθήματα ελληνικής γλώσσας και στοιχεία ελληνικής ιστορίας και ελληνικού πολιτισμού για τις εξετάσεις πιστοποίησης της ελληνικής γλώσσας
- Προπαρασκευαστικά σεμινάρια για τις εξετάσεις για το Πιστοποιητικό Γνωσιακής Επάρκειας Πολιτογράφησης. Τα μαθήματα είναι τόσο διαδικτυακά όσο και δια ζώσης.
- Μαθήματα αγγλικής γλώσσας για αρχάριους και προχωρημένους μαθητές και προετοιμασία για γλωσσικά τεστ έως Α2.
- Μαθήματα πληροφορικής και προετοιμασία για τις εξετάσεις πιστοποίησης βασικών δεξιοτήτων Η/Υ (Windows, Word, Excel και Internet).

- εξατομικευμένες συνεδρίες επαγγελματικής συμβουλευτικής.

Διοργανώνονται επίσης διαπολιτισμικές δραστηριότητες με έμφαση στο θέατρο και άλλες καλλιτεχνικές δραστηριότητες για παιδιά και νέους προσφυγικής καταγωγής, πολίτες τρίτων χωρών και ντόπιους.

2. Πειραιά (<https://piraeus.gov.gr/kentro-koinotitas/>)
3. Καλλιθέα (http://kallithea.gr/?page_id=8977)
4. Θεσσαλονίκη
5. Κορδελιό-Εύοσμος (http://www.kordelio-evosmos.gr/index.php?option=com_content&task=view&id=5832&Itemid=1045)
6. Θήβα (<http://kkoinotitasthivas.blogspot.com/p/blog-page.html>)
7. Λαμία (<https://www.lamia.gr/basiki-selida/kentro-koinotitas>)
8. Ανδραβίδα Κυλλήνη (<https://www.andravidakyllini.gr/el/kentro-koinotitas>) με:
 - Τμήματα εκμάθησης Ελληνικής γλώσσας
 - Διαπολιτισμικές δράσεις με στόχο την πολιτιστική ενοποίηση των λαών
 - Δράσεις Αγωγής Υγείας, Εκστρατείες Πρόληψης για Χρόνια Νοσήματα
 - Εκπαιδευτικές Δραστηριότητες σε σχολεία Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης
 - Ενημερωτικές Ομιλίες σε ευπαθείς κοινωνικές ομάδες
 - Λειτουργία Κοινωνικού Βεστιαρίου
9. Ηράκλειο (<https://www.heraklion.gr/citizen/kentro-koinotitas/kk2317.html>)
10. Λέσβος (https://www.mytilene.gr/epikoinonia/?avia_forced_reroute=1)

Φορείς που εκπροσωπούν υπηκόους τρίτων χωρών – Καταγραφή

Ανάγκη καταγραφής φορέων υπηκόων τρίτων χωρών:

Οι αναγνωρισμένοι φορείς που εκπροσωπούν υπηκόους τρίτων χωρών μπορούν να οριστούν ως ενώσεις ή μη κερδοσκοπικές ενώσεις υπηκόων τρίτων χωρών. Στην καταγραφή δικαιούται να συμμετάσχει φορέας υπηκόων τρίτων χωρών, εφόσον το καταστατικό του έχει εγγραφεί στο αρμόδιο Πρωτοδικείο.

Στο πλαίσιο της κοινωνίας των πολιτών, οι αναγνωρισμένοι φορείς υπηκόων τρίτων χωρών είναι σημαντικοί διαμεσολαβητές που διαδραματίζουν κρίσιμο ρόλο στη διασφάλιση και την προώθηση της ευημερίας των μεταναστών και των προσφύγων.

Ο ρόλος της Διεύθυνσης Κοινωνικής Ένταξης στην πρωτοβουλία αυτή είναι:

- να καταγράφει συνεχώς τους διάφορους φορείς υπηκόων τρίτων χωρών,
- να εντοπίζει και να εξετάσει τις ανάγκες και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν αναγνωρισμένοι πρόσφυγες ή μετανάστες, όσον αφορά τη νόμιμη διαμονή τους στην

Ελλάδα, την εκπαίδευση, την απασχόληση, τη διαμονή και την πρόσβασή τους σε υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης.

- να παρέχει πληροφορίες σε υπηκόους τρίτων χωρών σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους.

Ο κύριος στόχος της καταγραφής είναι να δημιουργηθούν τα θεμέλια για την αμοιβαία επωφελή συνεργασία και επικοινωνία μεταξύ των κοινοτήτων μεταναστών-προσφύγων και του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου.

Οι στόχοι της καταγραφής είναι:

- Παροχή πλήρους πληροφόρησης σε υπηκόους τρίτων χωρών καθώς και σε αρμόδιους δημόσιους φορείς και αρχές σχετικά με τις δραστηριότητες και τα θέματα που αντιμετωπίζουν αναγνωρισμένοι φορείς.
- Να χρησιμοποιήσει τις πληροφορίες που συλλέγονται για τη διευκόλυνση του σχεδιασμού και του προγραμματισμού των πολιτικών μετανάστευσης και κοινωνικής ένταξης.
- Η υποστήριξη της ομαλής και ισόρροπης ένταξης των προσφύγων και μεταναστών στην ελληνική κοινωνία.

Προγράμματα Διαπολιτισμικής Διαμεσολάβησης

Οι Διαπολιτισμικοί Διαμεσολαβητές ενεργούν ως διαμεσολαβητές μεταξύ ατόμων ή/και ομάδων που διαφέρουν ως προς τη γλώσσα, τις πολιτισμικές πεποιθήσεις και τις πρακτικές, προκειμένου να διασφαλιστεί η δίκαιη επικοινωνία και η πολιτισμική κατανόηση μεταξύ όλων των μερών.

Οι υπηρεσίες που παρέχουν:

- Διευκόλυνση επικοινωνίας και συναλλαγών υπηκόων τρίτων χωρών με κρατικούς και κρατικούς φορείς.
- Παροχή πληροφοριών σε υπηκόους τρίτων χωρών για θέματα που τους απασχολούν. Επίσης, ενημερώνουν τους υπηκόους τρίτων χωρών για τις διαθέσιμες υπηρεσίες, καθώς και για τις προϋποθέσεις χρήσης αυτών των υπηρεσιών. Σε περιπτώσεις όπου απαιτείται επίσημη μετάφραση ή διερμηνεία, οι διαπολιτισμικοί διαμεσολαβητές δεν μπορούν να αντικαταστήσουν τους εξουσιοδοτημένους μεταφραστές ή διερμηνείς.

Η σημασία τους:

Η ανάγκη για αποτελεσματική διαπολιτισμική επικοινωνία γίνεται ολοένα και πιο επιτακτική, καθώς οι διαπολιτισμικοί μεσολαβητές βοηθούν στην παροχή πλήρους πληροφόρησης και αποτελεσματικών υπηρεσιών σε υπηκόους τρίτων χωρών.

Καταγραφή διαπολιτισμικών μεσολαβητών:

Η Διεύθυνση Κοινωνικής Ένταξης στο πλαίσιο των πρωτοβουλιών της για την ανάπτυξη του επαγγέλματος της διαπολιτισμικής διαμεσολάβησης, πραγματοποιεί από τον Μάρτιο του 2019 την καταγραφή-μέσω ερωτηματολογίου έρευνας εργαζομένων που εργάζονται ως διαπολιτισμικοί διαμεσολαβητές στην Ελλάδα. Objectives of the recording:

Στόχος της καταγραφής είναι η συλλογή δεδομένων που σχετίζονται με τα προσόντα, τις δεξιότητες και την επαγγελματική εμπειρία ατόμων που εργάζονται ως διαπολιτισμικοί διαμεσολαβητές στην Ελλάδα. Οι πληροφορίες που συλλέγονται θα χρησιμοποιηθούν για τον καλύτερο σχεδιασμό και εφαρμογή δραστηριοτήτων και προγραμμάτων για την προώθηση του επαγγέλματος.

6 Υφιστάμενη προσωπική και επαγγελματική κατάρτιση για μετανάστες.

Στο πλαίσιο του Κ.Ε.Μ. μπορούν να υλοποιηθούν ταυτόχρονα δράσεις, όπως: μαθήματα ελληνικής γλώσσας και στοιχεία ελληνικής ιστορίας και ελληνικού πολιτισμού για ενήλικες μετανάστες και δικαιούχους διεθνούς προστασίας, διαπολιτισμικές δράσεις με έμφαση στη συνύπαρξη παιδιών και νέων αλλοδαπών και ημεδαπών και δράσεις για την προώθηση της πρόσβασης των μεταναστών και των δικαιούχων διεθνούς προστασίας στην αγορά εργασίας.